

ÎNCHEIERE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Cîrmîz Oleg,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Compania
Internațională de Asigurări „Asito Direct” Societatea pe Acțiuni împotriva lui
Cîrmîz Oleg cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare,
împotriva deciziei din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

constată:

La data de 25 iunie 2018, CIA „Asito” SA s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva lui Cîrmîz Oleg cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare
în sumă de 12 469,20 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a indicat că, la 7
aprilie 2015, între CIA „Asito” SA ca asigurător de răspundere civilă, și posesorul
autovehiculului XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, Oleg Cîrmîz ca
asigurat, a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto
pentru pagube produse de autovehicule, pentru care s-a emis polița de asigurare
obligatorie de răspundere civilă auto internă (RCA), cu Seria/Nr. RCAI1443223,
valabilă pe perioada de asigurare de la data de 7 aprilie 2015 până la 6 aprilie 2016.

Reclamanta a indicat că la 14 iunie 2015, în XXXXX, la intersecția str.
XXXX cu str. XXXXX, s-a produs accident rutier cu implicarea autovehiculului de
model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX, condus de Oleg Cîrmîz, în
urma căruia a fost deteriorat autovehiculul de model XXXXX, cu numărul de
înmatriculare XXXXX, condus de Vasile Triboi.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria XXXXX nr. 037748,
întocmit la 14 iunie 2015 de către agentul constatator al Inspectoratului Principal de
Poliție a mun. Chișinău, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut
Oleg Cîrmîz, fiind sancționat în temeiul art. 242 alin. (1) al Codului contravențional,
cu pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 800 lei.

La data producerii accidentului rutier posesorul autovehiculului de model XXXXX, cu numărul de înmatriculare XXXXX, avea încheiat cu SAR „Moldcargo” SA un contract de asigurare facultativă de bunuri (CASCO), în baza căruia a fost eliberată polița de asigurare cu Seria/Nr. AV/1311/2014, valabilă pe perioada de asigurare de la 25 iunie 2014 până la 24 iunie 2015.

În baza actelor specificate, asigurătorul de bunuri compania SAR „Moldcargo” SA a evaluat dauna materială a autovehiculului asigurat și a achitat persoanei păgubite despăgubirea de asigurare în sumă de 12 469,20 lei. Ulterior, dat fiind faptul că persoana vinovată de comiterea accidentului rutier deținea contract și poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto eliberată de CIA „Asito” SA, SAR „Moldcargo” SA a solicitat, în ordin de subrogare, restituirea despăgubirii de asigurare de la asigurătorul de răspundere civilă „Asito” SA.

Reclamanta a susținut că, în baza contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto specificat și în temeiul prevederilor Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule, a achitat companiei „Moldcargo” societate pe acțiuni suma de 12 469,20 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 1336 din 19 mai 2016.

Partea reclamantă a specificat că în procesul de instrumentare a dosarului de daune pe cazul dat, s-a constatat că Oleg Cîrmîz nu deținea raport de verificare tehnică a autovehiculului, valabil la data comiterii accidentului rutier, iar în astfel de circumstanțe, compania internațională de asigurări „Asito” societate pe acțiuni are dreptul să înainteze acțiune de regres privind recuperarea despăgubirii de asigurare de la persoana responsabilă de producerea pagubelor, în temeiul prevederilor art. 29 lit. f) al Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule.

CIA „Asito” SA a susținut că a expediat în adresa lui Oleg Cîrmîz o reclamație privind descrierea circumstanțelor de fapt și de drept ale cazului dat de asigurare și a solicitat prezentarea actului de inspectare tehnică a autovehiculului ce îi aparține, act valabil la data comiterii accidentului, or, în cazul lipsei acestuia, să fie achitată în termen de 10 zile de la data recepționării reclamației despăgubirea de asigurare în sumă de 12 469,20 lei. Reclamația a fost recepționată de către pârât la data de 8 ianuarie 2018, însă a rămas fără răspuns, motiv din care CIA „Asito” SA s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune.

În drept, reclamanta și-a întemeiat pretenția în baza prevederilor art. 1329, art.1398, 1415 Cod Civil, art. 17 alin. (2) al Legii nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, art. 2, art.7 alin.(1), art.15 alin.(1), art.22 art. 29 lit. f) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru pagube produse de autovehicule și a solicitat încasarea de la Cîrmîz Oleg în beneficiul CIA „Asito” SA a despăgubirii de asigurare în mărime de 12 469,20 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în sumă de 374,08 lei achitați cu titlu de taxă de stat.

La data de 3 decembrie 2018, CIA „Asito” SA a prezentat extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice din 19 octombrie 2018, potrivit căruia compania reclamantă și-a schimbat denumirea din CIA „Asito” SA, în CIA „Asito Direct” Societate pe Acțiuni, și adresa sediului companiei (f.d.46,47).

Prin hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de CIA „Asito Direct” SA. S-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 12 decembrie 2019 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea. S-a încasat de la Cîrmîz Oleg în beneficiul CIA „Asito Direct” SA despăgubirea de asigurare în mărime de 12469,20 lei, taxa de stat pentru depunerea acțiunii în prima instanță în mărime de 374,08 (trei sute șaptezeci și patru,08) lei și taxa de stat pentru examinarea cererii de apel în mărime de 280,56 (două sute optzeci, 56) lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform prevederilor pct.1, 2, 5 a Hotărârii Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr.50/8 din 30.11.2012, cu privire la procesarea electronică a documentelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, începând cu 01.02.2013, procesarea cererii, contractului și poliței/certificatului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, comunicarea și transmiterea de către asigurători a informației privind contractele de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, precum și a informației privind dosarele de daună asociate acestora în regim on-line către baza unică de date a Comisiei Naționale a Pieței Financiare se va efectua prin intermediul Sistemului informațional automatizat de stat RCA Data, elaborat în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.133 din 27 februarie 2012 cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului automatizat de stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Se interzice începând cu 01 februarie 2013 perfectarea și eliberarea către asigurați a cererilor de asigurare, contractelor de asigurare, formularelor de polițe de asigurare de răspundere civilă auto internă și a certificatelor de asigurare Carte Verde în afara Sistemului informațional automatizat de stat RCA Data, cu excepția cazurilor prevăzute la pct.3. Polițele/certificatele de asigurare eliberate înainte de data indicată la pct.2 se consideră valabile pînă la data expirării perioadei de asigurare indicate în polițe/certificate, care nu poate fi mai mare decât 30.01.2014.

Pct.19 ale anexei nr. 3 a Hotărîrii Guvernului nr.1047 din 08.11.1999 cu privire cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de căutare „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora, prevede că în cazul vehiculelor care corespund normelor prescrise, expertul aplică un ecuson special de modelul stabilit (anexa nr.3 la Regulile de inspecție tehnică periodică obligatorie a autovehiculelor și remorcilor acestora) însoțit de Raportul de verificare tehnică a vehiculului (anexa nr.2 la Regulile de inspecție tehnică periodică obligatorie a autovehiculelor și remorcilor acestora) semnat și ștampilat de expertul de inspecție tehnică periodică, ce confirmă executarea inspecției tehnice periodice. Ecusonul se fixează în partea dreaptă de jos a parbrizului din față în așa fel ca organele de control să aibă posibilitatea folosirii aparatului mecanolizibil pentru identificarea acestora, precum și să evite distrugerea neautorizată a acestui ecuson, iar raportul se păstrează la bordul vehiculului.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că actele emise de autoritățile autoproclemate din stînga Nistrului, contravin Constituției Republicii Moldova.

La fel, instanța de apel a remarcat că potrivit art.1 alin. (2), art. 2 din Legea cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stînga Nistrului (Transnistria) nr. 173-XVI din 22 iulie 2005, conform căror, după îndeplinirea condițiilor privind demilitarizarea, stipulate în Hotărârea Parlamentului nr.117-XVI din 10 iunie 2005, în special a celor referitoare la onorarea de către Federația Rusă a obligațiilor asumate la Summit-ului OSCE de la Istanbul (1999) privind evacuarea integrală, urgentă și transparentă a trupelor și armamentului de pe teritoriul Republicii Moldova, și după formarea, în Transnistria, a unui sistem al puterii alese în mod democratic, urmează să se adopte Legea organică a Republicii Moldova cu privire la statutul juridic special al Transnistriei.

Drept urmare, instanța de apel a considerat întemeiat argumentul cu privire la faptul că nerecunoașterea certificatului de revizie tehnică eliberat de organele transnistrene nu poate fi imputat asigurătorului CIA „Asito Direct” SA, deoarece obligația de a înmatricula autovehiculul în conformitate cu prevederile legale aparține posesorului de autovehicul și nu asigurătorului. Or, așa cum intimatul Cîrmîz Oleg a avut posibilitatea în orice moment de a reînmatricula automobilul pe teritoriul R.Moldova la organele constituționale, asigurătorul nu a avut posibilitate de a refuza încheierea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a admis și argumentul CIA „Asito Direct” SA cu privire la faptul că, intimatul Oleg Cîrmîz și-a asumat riscul de a conduce autovehiculul de model XXXXX cu numărul de înmatriculare XXXXX, cu actele, ce nu corespund legislației în vigoare în Republica Moldova.

Totodată, se reține că conform art. 8 alin.(3) și alin.(5) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule nr.414 din 22.12.2006, încheierea contractului de asigurare se solicită asigurătorului prin depunerea unei cereri de asigurare adresate acestuia. Asigurătorul nu are dreptul să refuze primirea, examinarea și soluționarea cererii de asigurare. Forma și conținutul cererii de asigurare, contractului de asigurare, precum și forma și conținutul poliței de asigurare RCA și certificatului de asigurare “Carte Verde” sînt unice pentru toți asigurătorii și se stabilesc de către autoritatea de supraveghere. Forma și conținutul certificatului de asigurare „Carte Verde” se stabilesc în conformitate cu modelul aprobat de către Consiliul Birourilor.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că s-au întrunit condițiile prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii civile a persoanei vinovate de comiterea accidentului rutier pentru pagubele produse de autovehicule, fapt care dă dreptul asigurătorului, care a despăgubit persoana păgubită în accidentul rutier, achitând SAR „Moldcardo” SA, de a înainta acțiune în regres față de persoana vinovată în producerea acestuia, care nu dispunea la momentul producerii accidentului de certificat de revizie tehnică.

La 10 noiembrie 2021 Cîrmîz Oleg a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Mai mult ca atât, instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 15, 29 lit.f) din Legea nr.414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 22 iunie 2021 și expediat participanților la proces la 08 septembrie 2021 (f.d.188), însă la materialele dosarului lipsește dovada recepționării deciziei recurate.

Prin urmare, cererea de recurs declarată la 10 noiembrie 2021, se consideră depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 25 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimaților copia recursului și a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Cîrmîz Oleg.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Cîrmîz Oleg se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru